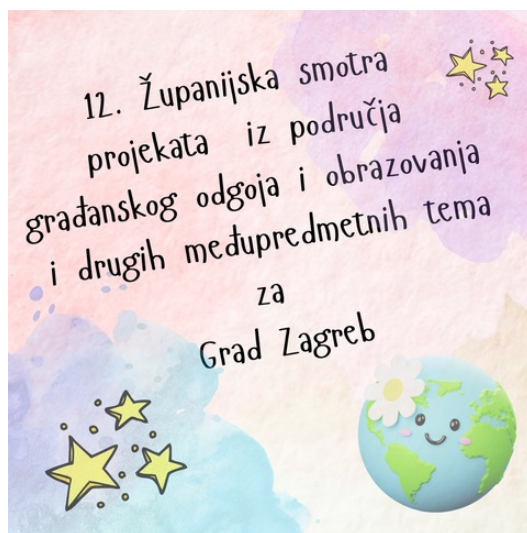

OŠ Grigora Viteza, Zagreb
Četvrtak, 27. ožujka 2025. godine

PROGRAM SMOTRE

11.30 – 12.00

Okupljanje i registracija sudionika

12.00 – 12.20

Svečano otvorenje smotre

Pozdravne riječi:

dr.sc. Vlatka Kovač, ravnateljica OŠ Grigora Viteza

mr.sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje

Program učenika OŠ Grigora Viteza

12.30 – 14.15

Prikaz i obrana projekata

Dodjela pohvalnica učenicima i zahvalnica mentorima i sucima

14.15 – 15.00

Okrijepa

Rad sudaca procjenitelja – konačna evaluacija

ORGANIZATORI SMOTRE

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske

Agencija za odgoj i obrazovanje

Grad Zagreb - Gradski ured obrazovanje, sport i mlade

Osnovna škola Grigora Viteza

SUDIONICI SMOTRE

Učenici razredne i predmetne nastave u osnovnim školama, učenici srednjih škola

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Agencija za odgoj i obrazovanje

GRAD
ZAGREB

RAZREDNA NASTAVA

(učionica 1)

12:30 OŠ Antuna Branka Šimića – Svi za jednoga, jedan za sve

13:00 OŠ Josipa Račića – Cilj po cilj do održivosti

RAZREDNA NASTAVA

(učionica 2)

12:30 OŠ Horvati – Hrana nije otpad, pomažemo mi, pomognite i vi!

13:00 OŠ Mate Lovraka – Bez semafora nije fora

13:30 OŠ Kajzerica – Priča o obitelji

PREDMETNA NASTAVA

(učionica 3)

12:30 OŠ Središće – Biciklistička pustolovina – sigurnost i vještine

13:00 OŠ Pavleka Miškine – Umjetnošću protiv vandalizma

13:30 OŠ Grigora Viteza – Plastično srce

SREDNJE ŠKOLE

(učionica 4)

12:30 XVI. gimnazija – Aktivnija uloga učenika u radu škole

12:55 Elektrotehnička škola – Mali prostor, velika korist!

13:20 XVI. gimnazija – Volontiranje

13:45 Prirodoslovna škola Vladimira Preloga – Zagreb pod zvijezdama – izazovi svjetlosnog onečišćenja

ŽUPANIJSKO POVJERENSTVO ZA ORGANIZACIJU I PROVEDBU SMOTRE

Predsjednica: Marija Iskra

Tajnik: Mato Šipuš

Članovi: Dragana Rakonca, Snježana Kegel, Lidija Ribić, Anja Sučević i Ines Grdenić

SUCI

Razredna nastava: Dubravka Čubrić, Manda Ivanković, Anja Piljek
Nera Batina, Melisa Polomi, Maja Vunderl Pasarić

Predmetna nastava: Kristina Elez, Hrvojka Forjan, Dragana Rakonca

Srednje škole: Snježana Kegel, Doris Korade, Arian Peharda

MJERITELJI VREMENA

Marko Blažević, Marko Dolenec, Zvonimir Mario Sabljčić, Ivan Borčić

GOSTI

mr.sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje

Helena Pirnat Dragičević, pravobraniteljica za djecu

Predstavnici Grada Zagreba

RAZREDNA NASTAVA

Svi za jednoga, jedan za sve

Škola

Osnovna škola Antuna Branka Šimića
Krotovica 15, 10040 Zagreb

Telefon/telefaks

01 2864000

E-pošta

ured@os-absimic-zg.skole.hr

Voditeljica

Dubravka Čubrić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici 2.a razreda (Bursić Mia Elena, Dojčinov Dorian, Đurak Eugen, Goreta Ana, Jelić Ena, Knezić Fran, Kovačec Kiara, Marvel Vili, Mašić Mia, Matovina Marko, Miletić Ameli, Patafta Ivan, Premuš Pogačar Neo, Rukavina Ivan, Sinanović Marko, Somogji Erin, Stanić Jure, Šafarić Anđela, Šarić Ivan, Uzun Lucija)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Mia Elena Bursić, Fran Knezić, Neo Premuš Pogačar, Anđela Šafarić

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Održivi razvoj; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje.

Razvijanje dobronamjernoga djelovanja prema ljudima i aktivno zastupanje dječjih prava. Upravljanje emocijama i ponašanjem. Identificiranje nasilja i razvijanje osobnog stava i empatije. Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima u razrednome odjelu.

Cilj projekta

Osvijestiti važnost problema vršnjačkog nasilja i steći znanja o vrstama i načinima sprečavanja vršnjačkog nasilja. Razvijati dobronamjerno djelovanje prema ljudima i aktivno zastupati ljudska i dječja prava. Naučiti upravljati emocijama i ponašanjem kako bi se odgovorno i pravilno ponašalo u slučaju nasilja i svjedočenja nasilju. Aktivno promicati poruke borbe protiv vršnjačkog nasilja, poruke ljubavi i prijateljstva u školi i lokalnoj zajednici. Poticati zdravstvenu pismenost i odgovorno ponašanje prema zdravlju (tjelesnom, mentalnom, emocionalnom, socijalnom) koje mijenja loše zdravstvene navike i stil života.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu:

Učenici uče kako učiti i činiti, kako živjeti i raditi zajedno. Razlikuju primjereno od neprimjerenog ponašanja i ponašaju se prema svojoj procjeni. Opisuju svoju ulogu, prava i obveze. Provode aktivnosti koje doprinose osobnom razvoju. Prepoznaju i uvažavaju različitosti među ljudima.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Želja za bezbrižnom i sigurnom školom zaokupljala je učenike 2.a još od prvog razreda. Najviše su ih uznemiravali: sukobi među djecom i kako ih riješiti, vršnjačko nasilje i kako se zaštititi od nasilnika. Većina učenika pokazala je najveći interes za probleme vezane uz vršnjačko nasilje, stoga su odlučili istražiti upravo taj problem. Odlučili su pokušati, premda tek drugi razred, učiniti svoju školu sretnijim mjestom. Istražujući problem saznali su puno o nasilju među djecom, vrstama nasilja i što se može učiniti. Najvažnije je bilo ta znanja prenijeti na što više učenika škole, stoga su se dogovarali kako to učiniti. Budući svi u razredu vole smišljati priče i crtati, osmislili su poučne slikovnice i stripove. Tako su na zabavan način, ono što su naučili, prenijeli drugima. Proveli su ankete i intervju s učenicima ostalih razreda kako bi saznali kakva su njihova iskustva u školi. Snimili su edukativni video u kojem su predstavili svoj projekt i objavili ga na web stranici škole. Organizirali su prosvjed na Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja noseći transparente s poticajnim porukama. Naučili su kako je komunikacija i mirno rješavanje sukoba jedna od neizbježnih strategija kod rješavanja problema. Otkrivanje komunikacije putem Ja i Ti poruka, uvelike je pomoglo u nošenju s emocijama i kontroliranju svoga ponašanja kojim i mi možemo ponekad rastužiti druge.

Projektom Svi za jednoga, jedan za sve, učenici otkrivaju svoja građanska prava i obveze te nastavljaju borbu protiv vršnjačkog nasilja do daljnjega.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Sljedeći korak bio je promisliti i odlučiti koja su moguća rješenja našeg problema. Imajući na umu jake i slabe strane problema koji nas je zaokupio, zajedničkom raspravom došli smo do nekoliko mogućih rješenja. Jedno rješenje je bilo izrada slikovnice koja bi temom obuhvatila naš projekt i njeno predstavljanje ostalim učenicima. Druga mogućnost bila je osmisliti poučnu brošuru o vršnjačkom nasilju koja bi učenicima omogućila prepoznati i razlikovati vrste nasilja te kako se postaviti ako si žrtva ili svjedok. Ideja je bila i prosvjed na Dan ružičastih majica na kojem bismo nosili transparente s poticajnim porukama. Poučna brošura bila je dobar način jer bi učenici trajno dobili korisne informacije, ali nedovoljno zabavna da bi dobila i zadržala učeničku pažnju. Prosvjed s transparentima, poticajan je i zabavan, ali je kratkotrajan i ne ostavlja nikakav podsjetnik na ono što je važno.

Najbolji pristup rješenju problema

Imajući na umu jake i slabe strane mogućih rješenja, učenici su izradu i podjelu edukativnih slikovnica i stripova prepoznali kao najbolji pristup i rješenje problema i započeli planirati. Imali su na umu ograničenost vremenom pa su proučili raspored kako bi pronašli mjesto za aktivnosti. Također su, olujom ideja i pretraživanjem interneta, osmislili niz aktivnosti koje će rasporediti u vremenu kojim raspolažu. Također su odlučili prosvjed, koji je bio jedan od mogućih rješenja, provesti kao jednu od aktivnosti. Mnoge su prednosti ovog rješenja, od timskog rada, neposrednog rješavanja problema do podizanja svijesti o ozbiljnosti problema vršnjačkog nasilja. Nedostatak su uvijek troškovi i vrijeme potrebno za planirane aktivnosti.

Plan djelovanja

Za ostvarenje našeg cilja napravili smo plan sljedećih aktivnosti: izrada i provođenje anketa o iskustvima i osjećajima učenika vezanim uz nasilje, istraživanje problema u medijima, izrada likovnih i literarnih radova, plakata, traženje stručnjaka i ustanova koje bi nam mogle pomoći, radionica školske pedagoginje, dramske improvizacije, izrada i igranje poučne igre Nasilniče, ne čini to, prosvjed za Dan ružičastih majica, osmišljavanje, izrada i podjela poučne slikovnice, predstavljanje našeg projekta na web stranici škole, osmišljavanje jumbo plakata porukama našeg projekta.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen: na web stranici naše škole, učiteljima i stručnoj službi škole, pravobraniteljici za djecu, neki učenicima naše škole. Projekt će biti predstavljen; na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema, našim roditeljima, sugrađanima i medijima.

Ostvareni rezultati

Ostvareni su zadani koraci projekta i mnogi ishodi koji razvijaju odgovorno ponašanje prema sebi, svojim bližnjima i zajednici. Provedena je većina planiranih aktivnosti. Učenici postaju odličan tim boreći se za sigurnu školu i sretnu djecu pa tako i za dječja prava. Predstavlja se projekt, upoznaju se ljudi i ustanove koji se žele pridružiti i biti jedan od mušketira u našem projektu Svi za jednoga, jedan za sve.

Hrana nije otpad, pomažemo mi, pomognite i vi!

Škola

Osnovna škola Horvati
Horvaćanska 6, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

01 3838870

E-pošta

ured@os-horvati-zg.skole.hr

Voditeljica

Dubravka Rušnov

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici skupine Mali građani, 1.a razrednog odjela (Anastazija Barušić, Hana Blagojčić, Iva Čurčić, Damian Dević, Marin Krašnjak, Niko Lisičar, Vito Lisičar, Igor Oklobdžija, Frane Opačak, Lucija Šimundić, Paulo Venturini)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Hana Blagojčić, Iva Čurčić, Marin Krašnjak, Niko Lisičar

Tema projekta

Suradnja i timski rad u istraživanju i rješavanju problema i sprječavanju nastajanja otpada od hrane. Pokrenuti dobre prakse kojima se može osigurati sprječavanje nepotrebnog bacanja hrane.

Cilj projekta

6.1. Cilj našeg projekta je ljudima pokazati da svi zajedno možemo spriječiti i smanjiti nastajanje otpada od hrane, a time i utjecati na planiranje troškova kućanstva.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

osr C.1.3. Pridonosi skupini; uku A.1.2. 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema; uku D.1.2. 2. Suradnja s drugima; ikt A.1.1. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka; ikt A.1.2. Učenik se uz učiteljevu pomoć služi odabranim uređajima i programima.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici 1.a razreda Osnovne škole Horvati, polaznici skupine Mali građani su proveli projekt kroz školske radionice. Anketa koju smo proveli nam je pokazala kako velik broj ispitanika ipak na dobar način koristi hranu koja ostaje nakon obroka. Intervjui su nam donijeli niz novih spoznaja o tome kako još poboljšati i spriječiti nastajanje otpada od hrane. Do nekih smo podataka došli prateći tisak i elektroničke medije. Učenje putem našeg projekata trebalo bi biti sastavni dio nastave koja nije samo priprema za život, već život sam. U sve smo uključili našu obitelj i susjede koji su nam s oduševljenjem pomogli. Željeli smo biti kreativni i složiti knjigu recepata od poznatih jelovnika, ali i složiti neke nove jelovnike. Projektu smo dali ime Hrana nije otpad, pomažemo mi, pomognite i vi!.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Podijelili smo se u tri skupine, raspravljali i oblikovali najbolji način rješavanja problema. Razgovarali smo o tome što je dobro, a što loše u našoj odluci. Učenici su razgovarali kako razviti svijest vezano o prekomjernom bacanju hrane, promicanju odgovornosti i kako provesti niz aktivnosti u svrhu promjene navika i ponašanja ljudi prilikom rukovanja hranom. Došli su do prijedloga mogućih rješenja: druženje s našim roditeljima, pozvati jednog roditelja da nam on kaže kako i što radi od ostataka hrane od nekog obroka i izrada foto knjige s receptima.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici predstavnici skupina su objasnili koje su jake, a koje slabe strane njihovog ponuđenog rješenja. Nakon razmatranja svih jakih i slabih strana mogućih rješenja problema, odlučili smo se za rješenje problema koji ima najviše jakih strana, odnosno za ono kojim ćemo motivirati okolinu da promijeni svoje navike prilikom rukovanja hranom, a to je izrada foto knjige s receptima.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirali smo sljedeće aktivnosti: radionica Hrana nije otpad, izrada foto knjige s receptima, za savjet oko izrade smo zamolili i naše kuharice, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Kroz radionice smo upoznali tehnike, ali i tehnologije koja utječe na poboljšanje kvalitete života čovjeka, ali isto i tako predstavlja opasnost za čovjeka te uzrokuje ovisnost o njoj. Kroz praktični rad smo izrađivali stvari od dostupnih materijala uz korištenje različitih tehnika rada. Okvir je ponekad zapreka kreativnosti i iz njega je ponekad potrebno izaći. Mi smo se usudili izaći i prošetati putevima kojima još do sada nismo išli. Izađimo iz okvira. S ponosom možemo reći kako će se naši recepti naći u domovima mnogih ljudi jer smo bili vrijedni.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili na Učiteljskom vijeću, Stručnom vijeću razredne nastave, knjižnici, videokonferenciji i roditeljskom sastanku. Predstaviti ćemo ga na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema. Zahvaljujemo se svima koji su nam pomogli u realizaciji projekta.

Refleksija o stečenom iskustvu

Zadovoljni smo, sretni, veseli i ispunjeni pozitivnom energijom jer smo potaknuli svijest vezano uz problem prekomjernog bacanja hrane i promjene navika i ponašanja ljudi. Na kraju, što god radili, nastojimo provesti vrijeme veselo i korisno. Foto knjigu s receptima ćemo staviti u našu školsku knjižnicu.

Cilj po cilj do održivosti

Škola

Osnovna škola Josipa Račića
Srednjaci 30, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

01 3844970; 01 3844990

E-pošta

racic@os-jracica-zg.skole.hr

Voditelji

Dragana Rakonca, učiteljica razredne nastave

Darija Jurič, školska knjižničarka

Popis učenika koji su sudjelovali u dijelu aktivnosti u razredu:

Boršić Borna, Ćirković Noa, Dabac Liam, Galić Duje, Hrnčić Erik, Jakovljević Michael, Koščal Biđovski Ema, Kožulović Matej, Lubinović Aner, Majer Ana, Marušić Jan, Mucavac Stjepan, Suton Lena, Vidović Vita

Učenici polaznici grupe Građanski odgoj i obrazovanje, 2.a

Bogdanović Rita, Bogdanović Sara, Brnčić Alba, Florjan Pavla, Kampuš Dominik, Karin Rea, Miletković Mak, Roković Aria, Tonc Zubčić Alba, Šilhan Bono

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Brnčić Alba, Florjan Pavla, Karin Rea, Miletković Mak, Tonc Zubčić Alba

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Održivi razvoj; Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije;

Razvijanje svijesti o važnosti brige za naš planet i zaštiti okoliša. Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima u razrednome odjelu na temu održivosti.

Cilj projekta

Promicanje aktivnog uključivanja učenika u donošenje osobnih odluka vezanih za ciljeve održivog razvoja. Poticanje učenika na odgovorno ponašanje prema okolišu i preuzimanje aktivne uloge u promicanju zaštite okoliša u obitelji, školi i lokalnoj sredini.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Uz podršku učiteljice učenici upoznaju ciljeve održivog razvoja, odabiru pristup učenju te planiraju učenje. Koriste informacija iz različitih izvora koje primjenjuju pri rješavanju problema. Svjesni su da je ljudsko djelovanje, pozitivno ili negativno, ima posljedice na prirodu i okoliš. Opisuje kako pojedinac djeluje na zaštitu prirodnih resursa. Prepoznaju važnost očuvanje okoliša za opću dobrobit. Razlikuju različite vrste otpada i objašnjavaju važnost ispravnog odvajanja otpada i recikliranja.

Opis projekta

Izbor problema

Učenici 2.a razreda Osnovne škole Josipa Račića, ove godine sudjelovali su u Programu Činimo dobro Otiskom srca kroz platformu 'DoGood People'. Svaki dan su trebali ispuniti jedan izazov s platforme. Podijelili su i samoizazove drugim sudionicima. Izazovi i samoizazovi su održiva djela koja činimo svakodnevno u našem životu. Postigli su najveći broj bodova na rang listi škola sudionica.

Istraživanje problema

Tijekom sudjelovanja u Programu Činimo dobro Otiskom srca kroz platformu 'DoGood People', upoznali su 17 UN-ovih ciljeva održivog razvoja koji obuhvaćaju dimenzije okoliš, gospodarstvo i društvo. Da bi lakše razumjeli ciljeve učenici su ponovno razgovarali o izazovima koje su prošli i pokušavali odrediti kojem cilju pripadaju. Uočili su u svakom izazovu jedan ili više ciljeva.

Često su spominjali na satovima ciljeve i prava djece tako da su sa zanimanjem istraživali i uvidjeli da se u mnoštvu aktivnosti koje su do sada radili nalaze ciljevi održivog razvoja.

U međuvremenu smo upoznali korake u Projektu građanin. Uvidjeli su da imamo nekoliko realiziranih koraka.

Odlučili su pronaći rješenje kako i na koji način proširiti znanja o važnosti održivosti.

Projekt su nazvati Cilj po cilj do održivosti.

Moguća rješenja

Uporište za moguća rješenja pronašli su u Kurikulumu međupredmetne teme „Održivi razvoj“ gdje su postavljeni odgojno-obrazovni ciljevi. Razgovarajući došli su do prijedloga mogućih rješenja: globalni ciljevi održivog razvoja do 2030., organizirane radionice i ciljevi održivog razvoja u slikovnicama. Razgovarali su o prednostima i nedostacima svakog mogućeg rješenja.

Kod rješenja globalni ciljevi održivog razvoja dobro je to što će učenici upoznati ciljeve održivog razvoja, steći znanja o važnosti održivosti i sudjelovali bi svi učenici. Nedostatak je dosta nepoznatih riječi, tekst nije prilagođen dobi učenika i slabija motiviranost učenika. Kao drugo moguće rješenje problema odabrali su organizirane radionice. Praktično se bolje pamti, educirani predavači i postoje bojanke i brošure za rad. Nedostatak ovog rješenja je nedostatak radionica za njihovu dob, brošure s puno teksta, a ukoliko su radionice izvan škole to zahtijeva dosta vremena i organizaciju prijevoza.

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama ne spominje izravno obrazovanje o održivosti, održivom razvoju i svijesti o klimatskim promjenama. Učenicu su uporište za odabir mogućih rješenja pronašli u članku 2, 13, 17 i 24. iz Konvenciji o dječjim pravima po kojima sva djeca trebaju imati jednaka prava, pravo na pitku vodu, zdravu hranu i čist okoliš kao i pravo dobiti i prenositi informacije koje ne štete drugoj osobi.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolje rješenje projekta vidjeli su u čitanju slikovnica u kojima bi pronalazili ciljeve održivog razvoja. Smatraju da će na ovaj način najlakše prepoznati 17 ciljeva održivog razvoja. Prednosti ovog rješenja je ljubav prema čitanju, sudjelovali bi svi učenici, aktivnosti bi prilagodili sebi i najvažnije naučili bi važnost održivosti. Nedostatak je u samom nedostatku vremena, nedovoljna motiviranost pojedini učenika i nepoštivanje provođenja aktivnosti prema dogovoru.

Na Satovima razrednika i Građanskom odgoju i obrazovanju razgovarali su o ciljevima održivog razvoja u do sada pročitanim slikovnicama i dogovorili se za nove slikovnice koje će čitati i odrediti ciljeve koji obuhvaćaju dimenzije okoliš, gospodarstvo i društvo.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirali su sljedeće aktivnosti: razgovor s ravnateljem škole, odabir slikovnica za čitanje, priprema materijala za aktivnosti, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Javna prezentacija

Projekt su predstavili u školskoj knjižnici. Predstaviti će se na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Ostvareni rezultati

Naučili su korake u realizaciji projekta, strpljivo slušali jedni druge, izražavali svoje mišljenje u rješavanju problema, upoznali ciljeve održivog razvoja i naučili da su važni kao i dječja prava. Naučili su da nijedna aktivnost koju poduzimamo za zaštitu zemlje nije mala, da ponovna upotreba, popravak i recikliranje otpada štede ograničene prirodne resurse i energiju.

Kao rezultat aktivnosti nastali su ilustrirani radovi slikovnica i radni listovi. Svaki radni listić je primjer jednog od ciljeva održivog razvoja. Ilustracija nosi i poruku. Slikovnice su učenike motivirale na čitanje i pronalaženje ciljeva održivog razvoja

Zahvaljujemo se ravnatelju Franji Gudelju i knjižničarki Dariji Jurič na podršci tijekom realizacije projekta i učiteljici Dragani što nam je omogućila sudjelovanje u ovom projektu.

Priča o obitelji

Škola

Osnovna škola Kajzerica
Žarka Dolinara 9, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks

01 6454780

E-pošta

ured@os-kajzerica.skole.hr

Voditeljica

Vanessa Golubić

Učenici

21 učenik 2.c razrednoga odjela: Ela Anić, Ani Bačev, Lucija Bulić, Vanesa Cesarec, David Ćosić, Maja Đido, Kristina Eklić, Lucija Eklić, Ante Horak, Vita Jurakić, Val Mandarić, Lukas Muža, Emili Naumoska, Borna Orešković, Rita Pilić, Lovro Radman, Luka Radošević, Ana Srdarević, Aleksandar Stankov, Milo Vlašić, Kiara Vučemilović

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Lucija Bulić, Vita Jurakić, Milo Vlašić, Kiara Vučemilović

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje.

Važnost i uloga obitelji u životu svakog pojedinca. Cilj projekta

Osvijestiti važnost provođenja vremena s članovima svoje obitelji te poticati učenike na preuzimanje aktivne uloge u njoj. Promicati aktivno uključivanje učenika u osmišljavanje i provođenje obiteljskih aktivnosti.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Uz pomoć učiteljice učenici određuju ciljeve učenja. Zajednički odabiru pristup učenju te planiraju učenje. Provedu anketu te prikupljaju i analiziraju dobivene podatke vezane uz temu. Odlučuju koji je pristup rješavanju problema najbolji te obrazlažu odabir. Osmišljavaju i planiraju aktivnosti koje će vikendom provoditi sa svojom obitelji. Provedu ih i prezentiraju ostalim učenicima. Slušaju i međusobno surađuju.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Priča o obitelji 2.c Osnovne škole Kajzerica započela je na satu Prirode i društva gdje su učili o obitelji. Razgovarali su o svojoj obitelji, tko ju čini i kako se u njoj osjećaju. Pričali su zašto je obitelj važna. Nabrajali su aktivnosti koje provode s obitelji, ali i one koje bi željeli provoditi. Zamislili su se nad pitanjem učiteljice misle li da dovoljno vremena provode sa svojom obitelji. Kako bi dobili odgovor na to pitanje učiteljica im je sastavila anketni upitnik. Nakon ispunjavanja upitnika učenici su samostalno obrađivali podatke te došli do spoznaja koje su ih potaknule na razmišljanje kako provoditi više vremena s obitelji uz zajedničke aktivnosti i što oni kao djeca mogu učiniti u vezi toga.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Prije rasprave o mogućim rješenjima problema učiteljica im je pročitala i dio Konvencije o pravima djeteta na jeziku bliskom djeci koji se odnosi na obitelj. Raspravljali su o mogućim rješenjima problema. Jedan od prijedloga bio je da provode manje vremena u školi, a više doma s obitelji. Drugi prijedlog bio je održavanje humanitarnih radionica i sajмова u kojima bi sudjelovali zajedno s roditeljima. A treći prijedlog da održavaju Večeri obitelji u školi.

Nakon iznošenja ovih prijedloga raspravljali su o njihovim dobrim i lošim stranama. Iako je svaki od ova tri prijedloga imao dobre strane ipak su prevagnule one loše te su odlučili potražiti drugo rješenje.

Najbolji pristup rješenju problema

Skupina učenika predložila je organizaciju obiteljskog vikenda. Svaki vikend sa svojom obitelji provodili bi uz neku zabavnu, ali i poučnu aktivnost koju bi na Satu razrednog odjela prezentirali u razredu. Aktivnosti bi zajednički dogovorili na Satu razrednog odjela. Zajedno su raspravljali o ovom prijedlogu te potražili njegove dobre i loše strane. Unatoč nekim lošim stranama, prevagnule su dobre. Odlučili su se za organizaciju obiteljskog vikenda. Aktivnosti koje će provoditi dogovoriti će zajedno na Satu razrednog odjela.

Plan djelovanja

Kako bi ostvarili cilj projekta učenici su osmišljavali aktivnosti te svoje roditelje i ostale članove obitelji uključivali u provođenje istih. Upoznali su zakonski akt primjeren djeci, slagali dokumentacijsku mapu, izradili portfelje i prezentirali projekt u školi.

Ostvareni rezultati

Kako bi ostvarili sve korake u ostvarenju cilja projekta, učenici su naučili: uočavati probleme, predlagati rješenja problema, suradnički učiti, uvažavati tuđe mišljenje, istraživati i obrađivati podatke te samostalno izlagati.

Predstavljanje projekta

Projekt su predstavili učenicima 2.b. i 2.a razrednog odjela te Vijeću učenika. Predstavljen je na web stranici naše škole te u radio emisiji Osnovne škole Kajzerica - Radio Kajza. Predstavit će se na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Bez semafora nije fora

Škola

Osnovna škola Mate Lovraka

Aleja Blaža Jurišića 13, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks

01 299095

E-pošta

ured@os-mlovraka-zg.skole.hr

Voditeljice

Tatjana Farac, Mijana Dujak

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su svi učenici 3.b razreda.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Lara El-Saleh, Rita Globan, Karla Krajačić, Lucija Marić

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Održivi razvoj; Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj. Razvijanje svijesti o sigurnosti u prometu. Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima u razrednome odjelu na temu sigurnosti u prometu.

Cilj projekta

Potaknuti i razvijati kod učenika svijest da se kao aktivni građani moraju uključiti u rješavanje problema zajednice u kojoj žive i rade. Inicirati rješavanje pitanja uređenja dvaju zapuštenih i neadekvatno osiguranih pješačkih prijelaza u blizini škole.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Učenici određuju ciljeve učenja, istražuju, odabiru pristup i planiraju učenje. Određuju najbolje strategije za rješavanje problema. Promiču pravila demokratske zajednice. Razvijaju i jačaju komunikacijske kompetencije. Suradnički uče i rade u timu.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenike je privukao problem njihove sigurnosti u prometu. Uputili su se na Ulicu Križnog puta u blizini škole. Promatrali su, mjerili, bilježili gustoću prometa, uočili su i opasnosti. Provjerili su i prometne oznake na raskrižju Ulice Križnog puta s Klekovačkom ulicom i Alejom Blaža Jurišića. Učili su o dječjim pravima. Potvrdu o važnosti učenoga problema potražili su u pravilnicima i zakonima.

Želeći utjecati na rješenje ovoga problema, učenici su odlučili svoj projekt nazvati Bez semafora nije fora. Žele da se mudrim odlukama, zelenim svjetlom pokrenu različite aktivnosti da bi ceste u blizini njihove škole bile što sigurnije, a crvenim svjetlom poručuju stop neopreznim vozačima koji ugrožavaju njihovu sigurnost.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Postavili su pitanja kako smanjiti opasnosti, a povećati sigurnost u prometu. Njihova rješenja: istraživati sigurnost u prometu (nove spoznaje, ali je potrebno puno vremena i istraživanja), razvijati prometnu kulturu (edukativno i motivirajuće, ali je upitno koliko bi potrajalo), povećati sigurnost u prometu (najviše rješenja). Zabrinuti su bili hoće li lokalna zajednica imati sluha za njihove prijedloge.

Najbolji pristup rješenju problema

Da bismo naše ceste učinili sigurnijima, potrebno je bolje označavanje ceste, osobito onih dijelova koje vode prema školi. Prijedlog je, osvježiti bojenjem postojeće pješačke prijelaze te postavljanje jače signalizacije na prometnicama. Potrebno je povezivanje s lokalnom zajednicom.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirali su sljedeće aktivnosti: razgovor s ravnateljicom škole, pronalaženje smjernica za aktivnosti kroz predmete, slanje elektroničke pošte gradskoj vlasti, policijskoj upravi, pravobraniteljici za djecu, organiziranje predavanja, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Učenici su dobili podršku od ravnateljice škole i Vijeća MO Klaka. Na pješačkom prijelazu postavljen je uspornik.

Samo aktivan građanin može ostvariti ciljeve iako uspjeh nije uvijek zajamčen. Bili su na terenu. Uz različite stavove razvijali su komunikacijske vještine. Upoznali su se sa zakonodavnim okvirom u svezi s prometom. Učili su javno govoriti.

Predstavljanje projekta

Naš je projekt predstavljen u školskoj knjižnici. Projekt ćemo predstaviti na Županijskoj smotri projekata, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku, medijima.

PREDMETNA NASTAVA

Plastično srce

Škola

Osnovna škola Grigora Viteza
Kruge 46, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

01 5599680

E-pošta

tajnistvo@os-gviteza-zg.skole.hr

Voditeljica

Lidija Ribić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici grupe Građanski odgoj i obrazovanje, 8. razreda (Lara Augustin, Sara Ivanišević Bosanac, Leda Svetina, Ivana Kalčić, Eva Kalčić i Tea Jurašić)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Leda Svetina, Ivana Kalčić, Eva Kalčić i Tea Jurašić

Tema projekta

Održivo gospodarenje otpadom i razvoj solidarnosti u školskoj zajednici

Cilj projekta

Cilj projekta je smanjiti količinu plastičnog otpada u školi te razviti svijest o važnosti recikliranja i održivog razvoja. Istovremeno, projekt promiče solidarnost kroz podršku osobama koje prikupljaju povratnu ambalažu te potiče učenike na aktivno sudjelovanje u oblikovanju bolje zajednice.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Razumijevanje problema otpada i ekološke održivosti; Razvoj građanske odgovornosti i svijesti o ljudskim pravima; Kritičko promišljanje i istraživačke vještine; Komunikacijske i pregovaračke vještine; Suradnja i timski rad; Organizacijske vještine i provedba projekata

Opis projekta

Projekt je nastao kao odgovor na problem povećane količine plastičnog otpada u školi i zajednici. Učenici su kroz istraživanje, rasprave i suradnju osmislili konkretne korake za njegovo rješavanje. Kroz projekt su upoznali načine na koje mogu doprinijeti zaštiti okoliša, razvijali su solidarnost te su sudjelovali u organizaciji i provedbi ekološke inicijative.

Izbor i istraživanje problema

Projekt je započeo analizom trenutne situacije u školi i širem društvu. Učenici su istražili kako se u njihovoj školi provode demokracija, ljudska prava i održivi razvoj. Intervjuirali su školske djelatnike te saznali da postoje određene inicijative poput učeničkog vijeća, školskog podcasta o ljudskim pravima i Erasmus projekata posvećenih održivosti. No, uočili su da je potrebno dodatno unaprijediti sustav razvrstavanja otpada i recikliranja. Inspirirani školskom akcijom prikupljanja povratne ambalaže, odlučili su pronaći dugoročno održivo rješenje koje bi potaknulo solidarnost i ekološku osviještenost.

Istraživanje mogućih rješenja problema

Kako bi pronašli najbolje moguće rješenje, učenici su istražili različite organizacije i inicijative koje se bave održivim gospodarenjem otpadom. Primjeri poput Zero Waste Hrvatska, Greenpeace Hrvatska i Zelene akcije pokazali su im kako se recikliranje i smanjenje plastičnog otpada provode na širem društvenom nivou. Također su istražili kako susjedne škole rješavaju ovaj problem – od uvođenja spremnika za recikliranje do pretvaranja plastičnih predmeta u ukrase i nakit. Na temelju prikupljenih informacija, učenici su osmislili tri potencijalna rješenja: izradu ukrasa od recikliranih materijala, postavljanje više spremnika za recikliranje ili postavljanje kontejnera ispred škole isključivo za boce.

Odabir najboljeg rješenja problema

Nakon analize prednosti i nedostataka svakog rješenja, učenici su se odlučili za postavljanje kontejnera isključivo za boce ispred škole. Ovo rješenje je imalo najviše prednosti: boce bi bile pravilno razvrstane, postupak recikliranja bio bi olakšan, a prikupljene boce mogle bi se prodati te time koristiti u daljnjim ekološkim i društvenim aktivnostima. Također, projektom se razvija solidarnost jer se prepoznala potreba gospodina Đure, koji svakodnevno prikuplja boce iz kontejnera ispred škole. Ovim rješenjem osigurano je da boce budu pravilno odložene, a istovremeno se pruža pomoć osobama koje ih prikupljaju.

Plan djelovanja

Nabava kontejnera za boce – kontaktiranje Zagrebačkog holdinga i ispunjavanje potrebne dokumentacije uz pomoć školske tajnice i ravnateljice.

Informiranje učenika i nastavnika – kroz učeničko i učiteljsko vijeće, te putem školskog podcasta i plakata u školi.

Informiranje građana – postavljanje plakata i obavijesti u kvartu kako bi se šira zajednica uključila u projekt.

Angažiranje učenika s posebnim potrebama – uključivanje u kreativno oslikavanje kontejnera kako bi bio vidljiv i privlačan.

Evaluacija – praćenje uspješnosti projekta kroz anketiranje učenika i susjeda te analiziranje količine prikupljenih boca.

Ostvareni rezultati

Projekt je povećao svijest o važnosti recikliranja i održivog razvoja među učenicima i građanima. Osigurano je pravilno razvrstavanje plastičnih boca, čime se smanjuje ekološki otisak škole. Učenici su razvili niz ključnih kompetencija: kritičko razmišljanje, istraživačke i komunikacijske vještine, timski rad i organizacijske sposobnosti. Također, projekt je potaknuo solidarnost i pružio konkretnu pomoć osobi iz lokalne zajednice koja skuplja boce za reciklažu.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen putem školskog podcasta u bit će predstavljen na županijskoj smotri građanskog odgoja i obrazovanja putem prezentacije postera. Učenici će prikazati tijekom projekta, podijeliti svoja iskustva i predstaviti ostvarene rezultate. Kroz diskusiju i evaluaciju, sudionici će moći postavljati pitanja i razmjenjivati ideje o mogućim budućim aktivnostima u ovom području. Cilj predstavljanja je inspirirati druge škole i zajednice da provode slične inicijative te potaknuti daljnji razvoj ekološke i društvene osviještenosti.

Umjetnošću protiv vandalizma

Škola

Osnovna škola Pavleka Miškine
Sveti Duh 24, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks

01 6454960, 01 6457703

E-pošta

pavlekica@os-pmiskine-zg.skole.hr

Voditeljica

Natalija Stipetić Čus

Učenicima

U izradi i realizaciji projekta sudjelovali su učenici 7. i 8. razreda: Olja Šćekić, Marinela Paligorić, Tonka Pavić, Nina Leko, Ema Jureša, Magdalena Meštović, Nora Bižić, Dora Drčec, Katarina Čepo, Jana Lukić, Vita Predović, Eva Smoljanović i Mija Katić.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Olja Šćekić, Marinela Paligorić, Tonka Pavić, Jana Lukić, Vita Predović

Tema projekta

Umjetnošću protiv vandalizma: Poticanje učenika na čuvanje školske imovine i stvaranje poticajnog okruženja za učenje.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o uzrocima uništavanja školske imovine. Poticanje učenika na odgovorno ponašanje prema školskoj imovini i preuzimanje aktivne uloge u stvaranju poticajnog okruženja za učenje i boravak u školi. Uočavanje posljedica neadekvatnog odnosa prema javnom dobru u zajednici, promicanje i unapređivanje kvalitete uvjeta u školi.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Uz podršku učiteljice učenici određuju ciljeve djelovanja, odabiru pristup rješavanju problema te planiraju akcije. Istraživanje i upotreba informacija iz različitih izvora i uspješno primjenjivanje pri rješavanju problema. Razvijanje svijesti da pozitivan ili negativan odnos prema školskoj imovini postaju dio obrasca koji će se nastaviti i odlaskom iz škole kao odnos prema javnom dobru u zajednici. Uočavanje i povezivanje utjecaja postupanja prema javnom dobru na kvalitetu života u školi. Prihvatanje odgovornosti za postupanje prema privatnoj imovini i javnom dobru. Razvijanje vještina potrebnih za stvaranje prikladnog fizičkog okruženja za učenje i boravak u školi. Promicanje primjerenog postupanja prema privatnoj imovini i javnom dobru.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenice 6. razreda Osnovne škole Pavleka Miškine u školskoj godini 2023./2024. uočavaju problem pošaranih zidova u učionici likovne kulture. Natpise nalaze i u drugim učionicama, hodnicima i toaletima. Saznaju da domar svake školske godine boji zidove u učionicama i hodnicima i primjećuju kako je na nekim dijelovima boja namjerno oguljena. U Zakonu o odgoju i obrazovanju nalaze kako je obaveza učenika pridržavanje Kućnog reda škole. Saznaju da u Kućnom redu škole piše kako su učenici dužni održavati prostor škole urednim, a da je pisanje po zidovima i školskom namještaju zabranjeno. U Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera nalaze da se oštećivanje imovine u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad nanošenjem manje štete (npr. šaranje, urezivanje u namještaj) smatra lakšim neprihvatljivim ponašanjem. Istražuju načine kao same mogu utjecati na fizičko okruženje u školi. U kurikulumu međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje pronalaze domenu Civilno društvo u kojoj se potiče promicanje kvalitete života u školi te odgovornosti za postupanje prema privatnoj imovini i javnom dobru. Uočavaju kako zid na kojem je mural koji je izradio Slaven Kosanović Lunar nema puno oštećenja i potpisa. Na školskom dvorištu također nalaze murale koje su izradili učenici i koji nisu oštećeni i pošarani. Uočavaju kako učenici često u školi čekaju izborne predmete i to vrijeme koriste za učenje i pisanje zadaća. Takvi prostori trebali bi biti uredni i ugodni kako bi učenici imali prikladno fizičko okruženje za boravak i učenje u školi.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Neka od mogućih rješenja problema su: kažnjavanje učenika zbog oštećivanja školske imovine, educiranje učenika kao bi se odgovornije odnosili prema školskoj imovini i plaćanje umjetnika koji bi oslikali zidove u školi. U Pravilniku o pedagoškim mjerama šaranje po zidovima definirano je kao manja šteta i kažnjava se opomenom, a teško je i pronaći one koji šaraju jer dio škole nije pokriven nadzornim kamerama. Učenicima se Kućni red i Pravilnik o pedagoškim mjerama čita svake godine na prvom satu razrednika, no na neke učenike to nema nikakav utjecaj. Radovi umjetnika oplemenili bi školski prostor, ali iziskuju veće troškove koje škola nije spremna platiti.

Najbolji pristup rješenju problema

Uporište za najbolje rješenje pronašle su u kurikulumu međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje, u domeni civilno društvo. Odlučuju izraditi i izvesti projekt oslikavanja zidova u školi i na taj način potaknuti ostale učenike da čuvaju prostor škole. Prednosti ovog rješenja je mogućnost uključivanja velikog broja učenika. Uočeno je da učenici cijene radove i trud svojih kolega u procesu stvaranja kvalitetnog okruženja za boravak u školi. Traže učiteljicu likovne kulture da im dozvoli obojati stupove u učionici za likovnu kulturu kako bi pokrile natpise i mrlje, a nakon toga svoj rad prezentiraju ravnateljici. Nakon nekoliko mjeseci uočeno je da se šaranje po zidovima svelo na najmanju mjeru što im je dalo poticaj da nastave s projektom.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirane su sljedeće aktivnosti: oslikavanje prostora u potkrovlju i oslikavanje prostora u podrumu škole pronalaženje smjernica za aktivnosti, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole. Istovremeno

učenice sedmih razreda počinju oslikavati učionicu za klasične jezike koja je također imala neuredne zidove oštećene od stolaca. Učenice udružuju snage i počinju s realizacijom projekta.

Ostvareni rezultati

U ožujku 2024. oslikano je potkrovlje, a do kraja školske godine učionica za klasične jezike u podrumu. Započelo je i oslikavanje prostora za boravak učenika u podrumu. Projekt je nastavljen i ove školske godine kada je u najvećem dijelu oslikan prostor u podrumu, oslikava se zavjesa za kutak za izgubljene stvari. Sudionici u projektu naučili su korake u realizaciji projekta, kako preuzeti odgovornost prema javnom dobru i kako sami mogu utjecati na kvalitetu života u školi. Potaknuto je međuvršnjačko druženje i suradnja, stvoren je ugodan ambijent za boravak učenika i drastično smanjeno šaranje po zidovima.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učenicima i učiteljskom vijeću, a javno je predstavljen na Danu otvorenih vrata 2024. i Božićnom humanitarnom sajmu ove školske godine. Bit će predstavljen i na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema kao i na Danu otvorenih vrata u svibnju 2025. do kad očekujemo završetak ovog dijela projekta.

Biciklistička pustolovina - sigurnost i vještine

Škola

Osnovna škola Središće

Savezne Republike Njemačke 2a, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

01 5999550

E-pošta

ured@os-sredisce-zg.skole.hr

Voditeljice

Nera Batina, Božena Ukić, Katarina Dogančić

Učenici

Polaznici izvannastavnih aktivnosti Teslići, ZAG-Zajednica aktivnih građana i RO-PO Robotika programiranje

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Ena Čavrak, Heda Fresl, Nina Mazalović, Sara Primorac i Mia Domjančić

Tematsko područje

Građanski odgoj i obrazovanje domene: demokracija, ljudska prava, društvena zajednica.

Održivi razvoj domene: povezanost, djelovanje.

Osobni i socijalni razvoj domene: ja, ja i drugi.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije

goo A.3.2. Uočava važnost Ustava Republike Hrvatske i drugih temeljnih dokumenata.

goo B.3.1. Promiče pravila demokratske zajednice.

goo C.3.1. Aktivno sudjeluje u projektima lokalne zajednice.

osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

osr B.3.4. Suradnički uči i radi u timu.

odr B.3.2. Sudjeluje u aktivnostima koje promiču održivi razvoj u školi, lokalnoj zajednici i šire.

Cilj projekta

Potaknuti učenike na promišljanje o održivim načinima kretanja u urbanim sredinama, istražiti prednosti biciklističkog prometa te ih osposobiti za analizu prometnih uvjeta u Zagrebu. Kroz projekt, učenici će razvijati zelene vještine, STEM kompetencije i društvenu odgovornost, dok će istovremeno promovirati održivu mobilnost i zdrav način života.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

U našoj školi svake godine biramo neku temu koja je važna za naš grad i pokušavamo pronaći rješenja za poboljšanje života u zajednici. Ove godine odlučili smo se baviti problemom biciklizma u Zagrebu jer smo shvatili da promet i održivi razvoj moraju ići zajedno.

Kad smo birali temu, razmišljali smo o nekoliko problema u našem gradu. Razmatrali smo kako poboljšati sigurnost u školskim zonama, gdje je promet često kaotičan, zatim smo razgovarali o potrebi za više zelenih površina i boljem zbrinjavanju otpada. Na kraju smo se složili da je biciklizam ključan jer donosi brojne prednosti – manje zagađenja, zdraviji način života i brže kretanje po gradu. No, biciklisti u Zagrebu imaju puno problema, od loše povezanih staza do nesigurnih uvjeta u prometu.

Kako smo istraživali problem?

Da bismo bolje razumjeli situaciju, krenuli smo s istraživanjem na više načina:

Istražili smo gdje u Zagrebu postoje biciklističke staze i otkrili da su mnoge nepovezane, prekinute ili loše održavane.

Čitali smo zakone koji se odnose na biciklistički promet, poput Zakona o cestama, Pravilnika o biciklističkoj infrastrukturi i Nacionalnog plana razvoja biciklističkog prometa 2023.-2027., koji govori o budućim ulaganjima u biciklističke staze.

Proveli smo anketu među učenicima i građanima kako bismo saznali što misle o bicikliranju u Zagrebu i koji su im glavni problemi.

Čitali smo vijesti o nesrećama biciklista i shvatili koliko je promet opasan za one koji se voze biciklom.

Napravili smo terenski obilazak našeg kvarta i bilježili sve probleme koje smo primijetili – loše oznake, rupe na stazama, nedostatak parkirališta za bicikle i automobile parkirane na biciklističkim stazama.

Što smo otkrili?

Nakon istraživanja, zaključili smo da biciklisti u Zagrebu imaju mnogo problema:

Biciklističke staze su nepovezane – mnoge staze naglo završavaju i biciklisti moraju ići na cestu među automobile.

Loše održavanje – na nekim dijelovima asfalt je ispucao i pun rupa, što može biti jako opasno.

Parkirani automobili na biciklističkim stazama – često smo vidjeli aute koji blokiraju biciklističke staze, pa biciklisti moraju voziti po pločniku ili cesti.

Nedostatak stalaka za bicikle – u blizini škole i drugih važnih mjesta nema dovoljno prostora za sigurno parkiranje bicikala.

Slaba prometna kultura – vozači automobila ne paze dovoljno na bicikliste, a pješaci često hodaju po biciklističkim stazama.

Na temelju svega ovoga, odlučili smo osmisliti rješenja koja će poboljšati sigurnost biciklista i potaknuti više ljudi da koriste bicikle kao prijevozno sredstvo.

Moguća rješenja

Nakon istraživanja biciklističkih problema u Zagrebu, osmislili smo nekoliko rješenja koja bi poboljšala sigurnost i potaknula korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva.

Zona ograničenog prometa – u određenim dijelovima grada biciklisti i pješaci imali bi prednost, a automobili bi imali ograničen pristup.

Prednosti - manje nesreća, manje gužvi, čišći zrak.

Nedostaci - vozači bi negodovali, dostavna vozila trebala bi posebne dozvole.

Strože kazne za parkiranje na biciklističkim stazama - vozači koji blokiraju staze plaćali bi veće kazne, a policija bi pojačala nadzor.

Prednosti - Sigurnije staze, manje nesreća.

Nedostaci - Manjak parkirališta mogao bi izazvati probleme.

Više biciklističkih traka na kolnicima – biciklisti bi imali svoje označene trake na cestama, umjesto na pločnicima.

Prednosti - Brža vožnja, bolja povezanost staza.

Nedostaci - Vozači automobila trebali bi se prilagoditi, u nekim ulicama nema dovoljno prostora.

Poticaži za bicikliranje – grad bi nagrađivao građane koji često koriste bicikl, npr. popustima na javni prijevoz.

Prednosti - Više biciklista, manje zagađenja.

Nedostaci - Financijski trošak za grad, moguće pritužbe građana koji ne bicikliraju.

Najbolje rješenje

Nakon detaljnog istraživanja problema biciklističkog prometa u Zagrebu, odabrali smo dva ključna rješenja koja mogu značajno poboljšati sigurnost i uvjete za bicikliste: izgradnju odvojenih biciklističkih staza na kolniku i Pametni biciklistički putokaz s aplikacijom Biciklist.

Odvojene biciklističke staze na kolniku

Ideju odvojenih biciklističkih staza osmislila je skupina Teslići, s ciljem da se biciklisti više ne moraju voziti po pločnicima među pješacima ili dijeliti cestu s automobilima. Staze bi bile jasno odvojene zaštitnim zonama, čime bi se osigurala njihova sigurnost i bolja organizacija prometa.

Ovakav sustav biciklističkih staza već se uspješno koristi u mnogim europskim gradovima poput Kopenhagena i Amsterdama, gdje biciklizam nije samo rekreacija, već svakodnevni način prijevoza. Odvojenim stazama povećala bi se sigurnost, a više građana bilo bi potaknuto da koristi bicikl umjesto automobila. To bi smanjilo prometne gužve, poboljšalo kvalitetu zraka i pridonijelo održivom razvoju grada.

Pametni biciklistički putokaz s aplikacijom Biciklist

Kako bi biciklistima omogućili bolje snalaženje i sigurniju vožnju, osmislili smo Pametni biciklistički putokaz koji bi bio postavljen uz biciklističke staze te povezan s aplikacijom Biciklist.

Putokaz bi pružao informacije o sigurnim biciklističkim rutama, upozoravao na potencijalne opasnosti poput oštećenih staza i raskrižja te omogućio biciklistima da u stvarnom vremenu dobiju preporuke za najbrže i najsigurnije rute. Osim toga, koristio bi solarnu energiju za napajanje i imao QR kod pomoću kojeg bi biciklisti mogli brzo prijaviti probleme s infrastrukturom ili prometnim uvjetima.

Aplikacija Biciklist omogućila bi bolju povezanost između biciklista i lokalnih vlasti, koje bi na temelju prijavljenih podataka mogle brže reagirati na probleme i poboljšati biciklističku infrastrukturu.

Oba rješenja osiguravaju trajno poboljšanje biciklističke infrastrukture i potiču veći broj građana na korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva. Odvojene biciklističke staze stvaraju sigurno prometno okruženje u kojem biciklisti nisu ugroženi, dok Pametni biciklistički putokaz i aplikacija Biciklist omogućuju bolje planiranje biciklističkih ruta i brže rješavanje problema u infrastrukturi.

Primjenom ovih rješenja Zagreb bi postao sigurniji i funkcionalniji grad za bicikliste, smanjujući prometne gužve, zagađenje i nesreće, a istovremeno potičući zdraviji i održiviji način kretanja.

Plan djelovanja

Kako bismo poboljšali biciklističku infrastrukturu, provest ćemo niz aktivnosti:

Izrada prototipa Pametnog biciklističkog putokaza – koristit ćemo 3D pisač, Arduino mikrokontrolere i solarne panele za testiranje modela.

GIS mapiranje – napraviti ćemo digitalnu kartu biciklističkih staza s označenim problematičnim dijelovima.

Testiranje prototipa – prvi putokaz postaviti ćemo ispred škole i pratiti reakcije biciklista.

Promocija projekta – izraditi ćemo plakate, brošure i video, te ih objaviti na društvenim mrežama i predstaviti učenicima, roditeljima i lokalnoj zajednici.

Suradnja s lokalnim vlastima – predložiti ćemo postavljanje pametnih putokaza i izgradnju odvojenih biciklističkih staza.

Medijska promocija – kontaktirati ćemo lokalne novine, radio i TV kako bismo širili svijest o projektu.

Daljnji razvoj – prikupiti ćemo povratne informacije i prilagoditi rješenja, uz moguće prijave na natječaje za održivi razvoj.

Cilj nam je sigurnije i povezane biciklističke staze te bolja navigacija uz pomoć pametnih putokaza.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen na stranicama škole, učenicima, učiteljima, ravnateljici te stručnoj službi.

Projekt smo predstavili udruzi lokalnoj vlasti i lokalnoj zajednici te medijima.

Projekt planiramo predstaviti i na javnoj raspravi koju ćemo organizirati u svibnju.

Ostvareni rezultati

Sudjelovanjem u projektu Biciklistička pustolovina stekli smo važne vještine i znanja o biciklizmu, prometnoj sigurnosti i održivom razvoju.

Naučili smo kako analizirati stanje biciklističkih staza, identificirati ključne probleme i predložiti rješenja koja bi poboljšala sigurnost u prometu.

Radili smo s GIS alatima za mapiranje biciklističkih ruta, koristili 3D pisače i Arduino mikrokontrolere za izradu prototipa Pametnog biciklističkog putokaza te istraživali načine korištenja solarne energije.

Naučili smo kako timski surađivati, raspodijeliti zadatke i prezentirati svoja rješenja. Shvatili smo koliko je važno aktivno sudjelovati u zajednici i surađivati s lokalnim vlastima kako bismo potaknuli pozitivne promjene.

Kroz izradu plakata, brošura i videa razvili smo vještine učinkovite komunikacije. Također smo naučili kako koristiti društvene mreže i medije za promociju ideja i projekata.

Shvatili smo koliko biciklizam može smanjiti prometne gužve, poboljšati kvalitetu zraka i utjecati na zdraviji način života.

SREDNJE ŠKOLE

Mali prostor, velika korist!

Škola

Elektrotehnička škola

Konavoska 2, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks

01 3666114

E-pošta

skola@ss-elektrotehnicka-zg.skole.hr

Voditeljica

Ana Šutalo Barić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici drugih i trećih razreda srednje Elektrotehničke škole, polaznici fakultativnog predmeta Škola i zajednica.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Jakov Banek, Filip Zubak, Ivan Rajić, Karlo Toni Mak

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Poduzetništvo; Osobni i socijalni razvoj. Nedovoljna opremljenost školskog prostora za pohranjivanje privatnih stvari učenika tijekom boravka u školi.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o koracima i postupcima realizacije poduzetničke ideje. Poticanje učenika u procesima demokratizacije škole izrađujući jednostavne molbe i zahtjeve školskom vodstvu, školama partnerima te upravi grada. Shvaćanje važnosti ostvarivanja koraka poduzetničke ideje kako bi se postigla i kvaliteta života u zajednici. Opisivanje važnosti ulaganja u javno dobro.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijene u projektu

Uz podršku nastavnice učenici razvijaju kreativnu poduzetničku ideju, određuju ciljeve ali i sve korake i prepreke na putu ostvarenja cilja. Planiraju rješavanje prepreka korištenjem informacija iz različitih izvora, koristeći demokratske metode rada i poštujući proces demokratizacije.

Prikupljene podatke primjenjuju s ciljem postizanja postavljenog cilja. Objašnjavaju usuglašenost tehnološke izvedivosti s etičkim normama. Potičući suradnju s drugim institucijama koriste se vlastitim potencijalima struke. Primiču kvalitetu života u zajednici ulaganjem u javno dobro i očuvanjem javnog dobra. Učenici smatraju važnim osobni doprinos unapređenju života i rada škole.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Uzimajući u obzir da učenici provode mnogo vremena u prostoru škole, nužno je da on bude adekvatan i poticajan za odgoj i obrazovanje, što mu je i svrha. Taj prostor mora biti adekvatno opremljen za sve potrebe učenika srednje škole. Učenici strukovne škole imaju brojne strukovne predmete na koje trebaju nositi određeni pribor, imaju nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture koja zahtjeva adekvatnu opremu kao i česte odlaske na izvanškolske aktivnosti nakon nastave gdje također nose odgovarajuću opremu. Primijećeno je da učenici često nose dvije torbe sa potrebnim stvarima za nastavu i sportske aktivnosti, često sjede u jaknama na nastavi, a kada je kišno vrijeme kišobrani se ostavljaju na raznim mjestima po školskom hodniku, bez vlasnika.

Metodom promatranja učenici su primijetili da nema adekvatnog i sigurnog prostora za odlaganje privatnih a obaveznih stvari za nastavu. Ispitali su što o tome misle ostali učenici naše škole koristeći se anonimnom anketom, ali i ravnatelj škole. Istražili su prostorne mogućnosti škole, te istražili primjere drugih škola u rješavanju ovog problema s ciljem ostvarivanja suradnje.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Škola je prostor u kojem se učenici i nastavnici trebaju osjećati sigurno i slobodno, ali i prostor koji mora biti ugodan za sve koji u njemu borave. Istraživanja pokazuju da adekvatno opremljen prostor potiče učenje i motivira postizanje uspjeha. Učenici su razgovarali kako to promijeniti, odnosno kako osigurati novi prostor za učenike ili kako prenamijeniti postojeći. Jedno od rješenja bilo je uređenje posebne prostorije za ostavljanje privatnih stvari učenika. Od te ideje se brzo odustalo jer škola nema dovoljno prostorija za redovne i izvannastavne aktivnosti, te nije u mogućnosti izdvojiti jednu prostoriju za ostavljanje učeničkih jakni i opreme. Drugo rješenje koje se nametnulo bilo je postavljanje vješalica na hodniku škole. S obzirom da škola provodi kabinetsku nastavu te učenici svaki sat mijenjaju učionicu, rješenje nije odgovaralo. Istim se ne bi zadržala privatnost i sigurnost stvari. Kao najbolje rješenje nametnuli su se školski učenički ormarići.

Najbolji pristup rješenju problema

Uporište za najbolje rješenje pronašli smo u Kurikulu međupredmetne teme Poduzetništvo i Kurikulu međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje. Prednost ove ideje je povezivanje znanja učenika Elektrotehničke škole i učenika Škole drvne tehnologije i šumarstva a dobili bi trajno rješenje za problem učenika za nekoliko generacija u budućnosti.

Plan djelovanja

Kako bi realizirali cilj, učenici su isplanirali nekoliko različitih aktivnosti: dokumentiranjem (fotografijom) zabilježili su postojeće stanje i ponašanja učenika prilikom odlaganja osobnih stvari u prostoru škole, anketiranjem učenika ispitali bi javno mnijenje o detektiranom problemu te prijedlogu za rješenje, predstavljanju rezultata na Satu razredne zajednice, razgovor s ravnateljem, dogovaranje susreta s ravnateljem Škole drvne tehnologije i šumarstva te pronalazak izvora financiranja zamišljene ideje. S obzirom da se opremanje škola financira sredstvima proračuna lokalne uprave, učenici planiraju dogovoriti susret s predstavnicima Grada kako bi predstavili projekt i dobili financijsku podršku.

Ostvareni rezultati

Naučili su slagati anketni upitnik i analizirati rezultate, slušati jedni druge, razvijali su argumentirani način komuniciranja, vjerovali u realizaciju svoje ideje što je bitno utjecalo na motivaciju grupe u radu. Naučili su zašto je važno kritički promišljati te da prepoznavanjem zajedničkih problema iz svoje okoline, djelovanjem i akcijom, činimo tu istu okolinu ugodniju za sve njezine članove. Naučili su ovlasti i mogućnosti svih ključnih aktera za realizaciju ideje kao i poštovati hijerarhijsku strukturu donošenja odluka.

Predstavljanje projekta

Učenici su projekt predstavili drugim učenicima u okviru Satova razredne zajednice, ali i ravnateljima škola te je u planu predstavljanje osnivačima škole, gradskoj upravi. Isto tako, projekt će se predstaviti na Županijskom stručnom vijeću iz građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema, kao i na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Zagreb pod zvijezdama – izazovi svjetlosnog onečišćenja

Škola

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Ulica grada Vukovara 269B, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

01 6184722, 01 6184780

E-pošta

info@psvprelog.hr

Voditelji

Ika Pauk, prof., Patrick Vukić, prof., Ante Vladić, prof.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Maja Banovec, 2.r., Ivona Ivoš, 2.r., Dunja Šušković, 2.r., Marko Vitale, 2.r.

Zamjene: Izak Brnardić, 2.r., Bartol Drča, 2.r., Matija Dukić, 2.r., Maruška Zlopaša, 2.r.

Tema projekta

Problematika svjetlosnog onečišćenja u Zagrebu i osmišljavanje mogućeg rješenja

Cilj projekta

Ukazati i upozoriti na problem ekološki neprihvatljivo postavljenih rasvjetnih tijela u Zagrebu zbog kojih svjetlosno onečišćenje utječe na kvalitetu i život stanovnika. Osvijestiti važnost pravilnog korištenja javne rasvjete tako da se ne ugrožavaju živa bića i okoliš u kojem žive te stvoriti uvjete u kojima bi Zagreb ponovo bio grad pod zvijezdama.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija/e koje su razvijane u projektu

Učenici samostalno kritički procjenjuju proces, izvore i rezultate pretraživanja te odabiru potrebne informacije, samostalno kritički promišljaju i vrednuju ideje. Također, učenici ostvaruju dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuju u različitim situacijama i spremni su zatražiti i ponuditi pomoć. Učenici razlikuju osobni od kolektivnog identiteta, imaju osjećaj pripadnosti čovječanstvu te uče preuzimati odgovornost za svoje ponašanje.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Svjetlosno onečišćenje promjena je razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti. Loša regulacija i pretjerana upotreba svjetlosne emisije štetno djeluje na ljudsko zdravlje i ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja i zračenja svjetlosti prema nebu, a povećani intenzitet svjetlosti i neprirodno osvjetljavanje noćnih uvjeta dovodi do poremećaja prirodne ravnoteže u životima svih živih bića. Pretjerana svjetlosna emisija ometa astronomsko promatranje neba te nepotrebno troši energiju i narušava sliku noćnog krajobraza. Svjetlosno onečišćenje za širu je javnost noviji ekološki pojam za razliku od onečišćenja vode, tla ili zraka.

Svjetlosno onečišćenje predstavlja izazov za sve članice Europske unije, stoga smo izabrali ovu temu jer je to jedan od glavnih problema Grada Zagreba kojemu se ne pristupa na održiv način. Potaknuti aktualnom situacijom u Zagrebu dobili smo motivaciju da na adekvatan način promijenimo trenutnu situaciju i time stvorimo bolje uvjete za život u našoj sredini.

Moguća rješenja problema

1. Ignoriranje problema svjetlosnog onečišćenja u Zagrebu jer to nije naš problem i netko drugi će ga riješiti.
2. Zakonske regulative radi kojih rasvjeta mora biti projektirana, izgrađena i održavana sukladno zakonima i pravilnicima utvrđenim posebnim propisima kojim se uređuje područje građenja, zaštite okoliša i prirode, energetske učinkovitosti te pravilima arhitektonskih, građevinskih, elektrotehničkih i ostalih struka u području rasvjete.

3. Pametna rasvjeta i uporaba usmjerenih svjetiljki

Pametna rasvjeta kombinirana s usmjerenim svjetiljkama znatno bi smanjila nepotrebno isijavanje svjetlosti i poboljšala energetske učinkovitost. Uvođenje svjetiljki koje usmjeravaju svjetlost prema tlu i potrebnom prostoru povećalo bi efikasnost javne rasvjete. LED rasvjeta predstavlja novi standard u javnoj rasveti s obzirom da svjetiljke koje se koriste imaju točno onu snagu koja je potrebna za zadovoljavanje svjetlotehničkih zahtjeva prostora u koji se postavljaju. Različite

svjetlosne karakteristike dobivaju se pomoću malih optičkih leća koje se postavljaju direktno na LED izvore, čime se gotovo u potpunosti eliminiraju gubici unutar svjetiljke.

4. Primjena bioluminiscentnih organizama uz dodatnu mikro LED rasvjetu

Inovativno rješenje jest uporaba bioluminiscentnih biljaka kao prirodnog izvora svjetlosti, a jedna od njih je i bioluminiscentna modificirana biljka, "Firefly petunija". Bioluminiscentnom modificiranom biljkom s potporom LED stupića smanjit će se svjetlosno onečišćenje Zagreba i vratiti nebo pod zvijezdama.

Najbolji pristup

Rješenje koje smatramo najboljim je rješenje broj 4. Najbolji je pristup problemu bioluminiscentna modificirana biljka "Firefly petunija" s potporom LED stupića čija svjetlost ne bi imala negativan utjecaj na količinu svjetlosnog onečišćenja, a ujedno bi se s bioluminiscentnim biljkama smanjilo onečišćenje zraka u Zagrebu. S navedenim rješenjem osnažila bi se svijest i briga o svom okolišu.

Plan djelovanja

Provesti anketu na temu svjetlosnog onečišćenja prvenstveno među učenicima i zaposlenicima škole, ali i ostalim ljudima u našoj blizini. Nakon analize podataka ustanoviti koliko su ispitanici svjesni problema svjetlosnog onečišćenja te edukaciju usmjeriti ovisno o rezultatima ankete.

Gdje je projekt bio predstavljen te ostvareni rezultati

Informiranje i edukacija učenika Osnovne škole Brestje te naše Prirodoslovne škole Vladimira Preloga organizirana za učeničko vijeće, zainteresirane učenike, profesore i roditelje u prostorijama škole.

Osvrt na stečeno iskustvo

Osim informiranja zainteresirane javnosti, ovim smo projektom i mi stekli novo iskustvo te formirali svoja mišljenja o svjetlosnom onečišćenju i posljedicama koje neadekvatno korištenje vanjske rasvjete ostavlja na okoliš. Voljeli bismo da naši zaključci ne ostanu samo dio projekta, već da većina uvidi problem posljedica svjetlosnog onečišćenja i utjecaj na ekosustav općenito.

Aktivnija uloga učenika u radu škole

Škola

XVI. gimnazija

Križanićeva 4a, 10000 Zagreb

Telefon/telefax

091 233 3480

E-adresa

<https://gimnazija-sesnaesta-zg.skole.hr>

Voditeljica

Sunčana Lea Kolbezen, prof.

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici fakultativne nastave predmeta Škola i zajednica: Luka Bendeković, Eva Biljan, Ana Bulaja, Tara Đumlja, Ida Galetić, Mia Horvat, Lana Jakić, Katja Kraljević, Lucija Ničota, Katarina Pezo, Leonarda Ružić Periša, Hana Salantić, Nika Šerkinić i Tonka Štrbenac.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Luka Bendeković, Eva Biljan, Lucija Ničota, Leonarda Ružić Periša

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Osobni i socijalni razvoj; Politička pismenost.

Cilj projekta

Aktivnija uloga učenika u radu škole

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Razvijanje svijesti o ulozi učenika u radu škole i izboru ravnatelja škole te zagovaranje aktivnije uloge učenika u radu škole.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

S obzirom da učenici čine 89.4% tj. veliku većinu populacije koja svakodnevno radni dan provodi u školi, zapitali smo se koja prava imaju učenici te sudjeluju li u donošenju odluka. Tako se razvila i naša tema – Aktivnija uloga učenika u radu škole.

Proučili smo i Pravilnik o radu XVI. gimnazije i shvatili da se u njemu spominju samo djelatnici škole, a ne i učenici. Shvatili smo da radom Škole upravlja Školski odbor koji se sastoji od sedam članova: dva predstavnika Nastavničkog vijeća, jedan predstavnik Vijeća radnika, jedan predstavnik Vijeća roditelja, te tri predstavnika Osnivača tj. u našem slučaju Grada Zagreba. Oni na sjednicama donose odluke većinski, javnim glasovanjem dizanjem ruke.

Zapitali smo se trebaju li možda učenici imati aktivniju ulogu u radu škole te je li takva situacija i u drugim državama.

Proveli smo i anketno istraživanje te iz odgovora učenika zaključujemo da učenici nisu informirani tko točno bira ravnatelja škole te većina učenika nije upućena da školom zapravo upravlja Školski

odbor. Iz toga zaključujemo da učenici nisu informirani ni educirani o radu škole kao institucije, te da ih je o tim pitanjima potrebno dodatno educirati.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Jedna od ideja koju smo predložili jest da Vijeće učenika bude prisutno na predstavljanju kandidata za školskog ravnatelja. Time smo učenicima htjeli omogućiti upoznavanje kandidata i njihovih planova za školu i na taj bi način učenici uspješno postali dio procesa. No, oni zapravo i dalje ne bi imali nikakav stvarni utjecaj na izbor ravnatelja jer bi odluka i dalje bila donesena u skladu s važećim Statutom.

Kako bismo osigurali stvarno sudjelovanje učenika, jedna od mogućnosti je da učenici postanu službeni članovi Školskog odbora. Time bismo mogli aktivno sudjelovati u donošenju odluka koje se odnose na naše obrazovanje, školsku atmosferu i opće uvjete školovanja. Intervjuirali smo ravnatelja Gimnazije Poljane u Ljubljani 4.3.2025. koji nam je objasnio da se Školski odbor u Sloveniji sastoji od trinaest članova: 2 učenika predstavnika Vijeća učenika, 3 roditelja predstavnika Vijeća roditelja, 3 predstavnika Osnivača te 5 nastavnika predstavnika Nastavničkog vijeća, a odluka se donosi tajnim glasovanjem. Također, ravnatelj škole mora imati položen Tečaj za ravnatelje, ili ga mora položiti u roku od godine dana nakon stupanja na dužnost ravnatelja.

Drugi prijedlog je organizacija edukacija o pravima učenika i načinima njihovog aktivnog sudjelovanja u školskim odlukama. Tako bismo stekli bolji uvid u način funkcioniranja školskog sustava i pronašli učinkovite metode za ostvarivanje svojih prava. Međutim, jedan od izazova ove opcije jest činjenica da rezultati možda ne bi bili odmah vidljivi. Također, ako učenici i dalje nemaju stvarnu moć odlučivanja, samo znanje neće biti dovoljno za značajne promjene.

Naravno, postoji i opcija da sve ostane nepromijenjeno. To bi bilo najjednostavnije rješenje – bez dodatnih prilagodbi i izazova. No, time bismo propustili jedinstvenu priliku za razvoj odgovornosti, demokratske svijesti i kritičkog razmišljanja među učenicima te razvoj aktivnije uloge mladih i njihovo uključivanje u odlučivanje na svim razinama. Na taj način učenici ostaju pasivni promatrači bez prava odlučivanja. Ako želimo biti ravnopravni članovi školske zajednice te aktivni građani Europske unije, moramo se izboriti za svoje mjesto u procesu donošenja odluka i ne pristati na ulogu pasivnih promatrača.

Najbolji pristup rješenju problema

Proces izbora ravnatelja u srednjim školama u Hrvatskoj često se vodi političkim kriterijima, dok se glas učenika uopće ne uzima u obzir. Učenici provode godine u školskom sustavu i najviše osjećaju posljedice različitih promjena, ali im nije omogućeno sudjelovanje u donošenju odluka.

Kroz radionice, debate i općenito razgovore između učenika, nastavnika i kandidata za ravnatelja, moglo bi se stvoriti okruženje u kojem je glas učenika bitan i u kojem su učenici upućeni u donošenju odluka u njihovoj školi. Osvještavanje učenika o njihovim pravima, odgovornostima i mogućnostima sudjelovanja dugoročno bi poboljšalo obrazovni sustav: učenici bi razvijali kritičko mišljenje, odgovornost i osjećaj pripadnosti, dok bi ravnatelj i nastavnici dobili bolji uvid u stvarne potrebe svojih učenika.

Izuzetno nam se sviđa slovenski model Školskog odbora u čijem radu aktivno sudjeluju dva učenika predstavnika Vijeća učenika i smatramo da je to model koji bi Republika Hrvatska trebala slijediti u ostvarivanju aktivnije uloge učenika u odlučivanju na svim razinama.

Plan djelovanja

S aktivnostima smo započeli proučavanjem Statuta hrvatskih srednjih škola. Upoznali smo se sa statutom XVI. gimnazije, saznali smo tko čini školski odbor u Republici Hrvatskoj te smo se dodatno obrazovali o pravima učenika.

26.11.2024. pokrenuli smo peticiju za aktivniju ulogu Vijeća učenika XVI. gimnazije na europskoj platformi openpetition.eu

29.11.2024. četiri člana naše grupe održalo je prezentaciju pred Vijećem učenika i predstavilo temu kojom se bavimo ove godine. Prezentirali smo kakve bi mi promjene htjeli vidjeti i donijeti u Vijeću učenika. Promjene čine: veća uloga u odabiru izleta i terenskih nastava, Godišnjem kurikulumu XVI. gimnazije, nastavnim metodama; vođenje i organiziranje školskih sajмова, humanitarnih događanja, radionica te izlaganja u svečanoj dvorani, kao i aktivna uloga u izboru ravnatelja.

Zatim smo nastavili s istraživanjem o načinu izbora ravnatelja u drugim Europskim državama. Istražili smo zemlje poput Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva, Slovenije, Švedske, Nizozemske, Slovačke, Finske, Norveške, Italije, Slovenije, Bosne i Hercegovine te Srbije.

Četiri učenice su zatim dobile zadatak formulirati pitanja za intervju s odabranim ravnateljima iz drugih država, te je Mia 4.3.2025. u Ljubljani intervjuirala ravnatelja Gimnazije Poljane, dok je Tara istog dana intervjuirala dvoje zamjenika ravnatelja švedske gimnazije Jundedalschool iz Jonkopinga, koji su u našoj školi bili na job shadowing u sklopu Erasmus projekta.

Učenice Ana i Katarina su 21.2.2025. prisustvovalе panelu o participaciji mladih, gdje su slušale i bilježile sadržaj deliberacija (javnih rasprava) na aktualne teme. Dojmilo nas se aktivno sudjelovanje učenika – naših vršnjaka u raspravi o participaciji mladih te smo shvatile da mladi mogu kompetentno raspravljati, predlagati i donositi odluke.

Ostvareni rezultati

Učenici su savladali vještine sastavljanja anketnog upitnika, provođenja anketnog istraživanja te obrade rezultata istraživanja; pripreme i provođenja strukturiranog intervjua; istraživanja podataka o izboru ravnatelja u drugim državama; prezentiranju rezultata istraživanja; pokretanja i provođenja peticije; te zagovaranja promjena.

Predstavljanje projekta

Učenici su predstavili svoju inicijativu Vijeću učenika XVI. gimnazije u studenom, a rezultate istraživanja i cjelokupni projekt ponovno u veljači. Projekt smo predstavili i na Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Volontiranje

Škola

16. gimnazija
Križanićeva 4a, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks

01 4611519

E-pošta

XVI.gimnazija@zg.t-com.hr

Voditeljica

Kornelija Medić

Učenice

U izradi projekta sudjelovale su učenice i učenik 2., 3. i 4. – tog razreda: Franka Marović, Antonija Žafran, Mara Jordan, Vita Fiket 4.b; Eva Župarić, Ana Mihoci, Lorena Radić, Laava Vatsel, Petra Mitok 4.c; Nika Mršić 3.e; Hannah Čokić 3.d; Bruna Blaić, Petra Bosnić, Mia Buntić, Marta Dubravčić, Luka Matulović, Lara Jantolek 2.a; Mara Jakić i Zora Fabijanac 2.c

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Bruna Blaić 2.a, Petra Bosnić 2.a, Marta Dubravčić 2.a i Mara Jakić 2.c.

Tema projekta

Kako volontiranje utječe na samopoštovanje kod mladih

Cilj projekta

Osvještavanje važnosti volontiranja i razumijevanja za društvene probleme kod djece, roditelja i nastavnika. Stvaranje novih vrijednosti i veće građanske odgovornosti i aktivizma kod mladih. Upoznavanje Zakona o volontiranju i njegovih najbitnijih dijelova vezano uz volontiranje mladih. Odgovorniji i empatičniji odnos mladih prema sebi i drugima, učenje socijalnih vještina te razvijanje moralnog i etičnog koncepta, obogaćivanje razvoja svijesti o vrijednostima demokratskog društva.

Očekivani ishodi

Učenici argumentirano procjenjuju utjecaj volontiranja na osjećaj samopoštovanja. Sudjeluju u procesu volontiranja i procjenjuju koliko im volontiranje pomaže u razvoju samopoštovanja. Pronalaze i tumače zakonske okvire vezane uz volontiranje. Susreću se s razvojem empatičnosti i odgovornosti, osobinama koje su jako važne za svakodnevni život. Preveniraju poremećaje u ponašanju. Razvijaju osjećaj korisnosti i pripadnosti, razvijanje veće građanske odgovornosti i aktivizma kod mladih, razvijanje bolje socijalne inkluzije mladih u društvo.

Opis projekta

Izbor problema

Nakon što smo se upoznali s temama Škole i zajednice, razgovarali smo o svakoj od njih. Razgovarajući dotaknuli smo se određenih tema i problema koji su nas zanimali i koje bi rado bolje upoznali. Istaknuo se problem o kojem se danas često govori, a to je nisko samopoštovanje kod mladih. Istraživanja govore da oko 20% djece i adolescenata u svijetu ima problem s osjećajem niskog samopoštovanja. Osjećaji da nisu sigurni u sebe, da se ne osjećaju dobro, imaju velik

utjecaj na sve aspekte života, što uključuje školu, posao, ljubavne veze i dr. Nas je interesiralo ima li sudjelovanje u procesu volontiranja utjecaj na samopoštovanje kod mladih.

Istraživanje problema

Odlučili smo provesti istraživanje koje je obuhvatilo tri skupine ispitanika koje smo smatrali važnim za ovu temu: učenike, roditelje i nastavnike XVI. gimnazije. Napravili smo ankete i obavili istraživanje kod učenika, roditelja i profesora. Odlučili smo usmjeriti se ka edukaciji vezano uz volontiranje. Ove godine odlučili smo se baviti temom „Kako volontiranje utječe na samopoštovanje učenika.”

Rezultati ankete su sljedeći

91 posto profesora smatra da volontiranje pomaže učenicima da bolje razumiju svoje sposobnosti i granice, 87 posto profesora misli da volontiranje značajno poboljšava socijalne vještine, 95,7 posto nastavnika smatra da volontiranje pozitivno utječe na samopoštovanje kod učenika, 82,6 posto nastavnika misli da volontiranje pozitivno utječe kod razvoja odgovornosti kod učenika prema društvu i drugim ljudima, te 95,7 posto misli da volontiranje utječe na ukupan razvoj učenika kao osoba.

Roditelji nisu u toliko velikoj mjeri kao učenici i nastavnici prepoznali koliko je volontiranje važno za njihovu djecu, ali ipak oko 50 posto roditelja misli da volontiranje utječe da se njihova djeca osjećaju sigurnije u sebe, 28,6 posto roditelja misli da je odnos djeteta prema svojim sposobnostima bolji otkad volontira, 35,7 posto roditelja smatra da volontiranje povećava emocionalnu stabilnost kod djeteta

Rezultati ankete pokazali su da volontiranje kod učenika potiče osjećaj samopoštovanja, da se učenici koji volontiraju osjećaju bolje u vezi sa sobom, da 42,5 posto učenika volontira povremeno i smatraju to važnim za sebe, 46,5 posto učenika preporučilo bi volontiranje svojim vršnjacima kao način jačanja samopoštovanja.

Razgovarajući o našim saznanjima tijekom istraživanja shvatili smo da postoji problem vezan uz organizirani pristup volontiranju. Upoznali smo ravnateljicu s našim istraživanjem i željom za sudjelovanje u Projektu građanin. Naš projekt bi bio usmjeren ka edukaciji kako volontiranje u našoj školi učiniti organiziranim.

Moguća rješenja

Razgovarajući došli smo do mogućih rješenja problema: ignoriranje problema, samostalno volontiranje. Razgovarali smo se o prednostima i nedostacima svake politike. Kao temelj istraživanja koristili smo Zakon o volontiranju koji uređuje osnovne pojmove vezane uz volontiranje i temeljna načela volontiranja i strateški okvir mentalnog zdravlja do 2030. koji je izdalo Ministarstvo zdravstva.

Najbolji pristup rješenju

Kao najbolje rješenje problema izabrali smo organiziranu edukaciju i grupne volonterske akcije. Odredili smo prednosti i nedostatke naše politike. Složili smo se da je najbolji pristup našem rješenju organizirana edukacija i grupne volonterske akcije, kojih smo tijekom ove školske godine imali jako puno i u mnogim akcijama sudjelovali su učenici cijele škole. Zakonska podloga za najbolje rješenje bila je Etički kodeks volontera, jer su nam se temeljna načela kodeksa učinila vrlo

bitna za razvoj samopoštovanja, ali i drugih moralnih vrijednosti kod mladih (načelo sudjelovanja u društvenim procesima, načelo dobrovoljnosti i slobode izbora, načelo zabrane diskriminacije...)

Plan djelovanja

Za realizaciju projekta dogovorili smo aktivnosti za koje smo smatrali da će biti korisne predviđenim skupinama: uspostavili smo suradnju s volonterskim udrugama, od kojih su nam neke udruge održale predavanja koja su bila dostupna učenicima cijele škole (volonterski centar, udruga zagrebački humanitarci), a s nekim udrugama organizirali smo različite akcije volontiranja (udruga za slijepe osobe, udruga za autizam; zajedno s odgajateljima pomagali smo se brinuti o autističnim osobama, akcije pošumljavanja „Šumoborci“, učenici i profesori naše škole su pošumljavali šumu u blizini Siska, obilježili smo Dan volontera; gledajući film o „Marijinim obrocima“ za vrijeme kojega smo od učenika skupili donacije prema mogućnosti svakoga od njih koje smo onda uplatili na račun Marijinih obroka. Marijini obroci su humanitarna organizacija koja hrani djecu u školama po cijelom svijetu, osobito u nerazvijenim zemljama svijeta, cijela škola sudjelovala je u prikupljanju određenih stvari koje smo donirali Domu za nezbrinutu djecu u Nazorovoj, na Božićnom sajmu smo prikupljali novac za učenike naše škole koji su slabijeg socioekonomskog statusa, u staračkom domu organizirali smo radionice učenja stranih jezika, jer smo mi jezična gimnazija, organizirali smo i osmislili „Dan dobrih dijela u XVI. Gimnaziji“ gdje smo organizirali pisanje lijepih poruka, koje smo onda podijelili učenicima i profesorima.

Cijelo vrijeme prikupljali smo materijale s aktivnosti kao i dojmove koje bi koristili za izradu portfelja i slaganje dokumentacijske mape.

Javna predstavljanja

Predstavili smo projekt na Nastavničkom vijeću i Vijeću učenika. Također ćemo objaviti na stranici škole i Instagram profilu škole, kako bismo pokušali osvijestiti učenike, profesore i roditelje o važnosti volontiranja. Prijavili smo sudjelovanje na 12. Županijskoj Smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Ostvareni rezultati

Do sada smo ostvarili veći dio edukacija koje smo predvidjeli u planu djelovanja. Dio smo dogovorili za realizaciju. Upoznali smo učenike, roditelje i profesore kakav utjecaj volontiranje ima na samopoštovanje kod učenika. Shvatili smo važnost razvijanja organiziranog volontiranja unutar same škole. Nakon provedenih anketa u mogućnosti smo promicati u svojoj okolini metode za poboljšanje samopoštovanja kod mladih, poticati tolerantno ponašanje, međusobno razumijevanje i poštovanje u komunikaciji i suradnji u procesu volontiranja. Problem se ne rješava s nekoliko edukacija i akcija s toga bi nastavili projekt kojim bismo učenike potaknuli na različite aktivnosti volontiranja koje bi onda utjecale na bolje samopoštovanje kod mladih.

Na kraju, želimo zahvaliti ravnateljici škole što nam je omogućila odvijanje ovog projekta, svim institucijama koje su nas ugostile i održale poučna predavanja te svima koji su sudjelovali u našim anketama i intervjuima.

Impresum

Brošura

12. Županijska smotra projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema za Grad Zagreb

Nakladnik

dr.sc. Vlatka Kovač, ravnateljica

OŠ Grigora Viteza

Kruge 46, 10000 Zagreb

Telefon: 01 5599680

E-pošta: tajnistvo@os-gviteza-zg.skole.hr

Web: www.os-grigora-viteza.hr

Uredili i pripremili za tisak

Anja Sučević, mag. educ. rehab.

Mato Šipuš, adm. ref.

Marija Iskra, mag. prim. educ.

Tisak

OŠ Grigora Viteza, Zagreb

Naklada

20 kom